

Hestene løb direkte ud i Møllemarken, som er et stort vådområde, der primært er lavet til ynglefugle.

Foto: Jørgen Chr. Jørgensen

FAKTA

- I årene 2019-2023 skaber Vordingborg Kommune i samarbejde med en række partnere og Rosenfeldt Gods et nyt stort naturområde på 180 hektar.
- Projektet hedder LIFE Clima-Bombina og har til formål at skabe nye levesteder for klokkefrøen, andre padder og krybdyr samt fugle.
- Bombina er det latinske navn for den truede klokkefrø, der er i tilbagegang i hele EU. Når klokkefrøens yngledamme oversvømmes med saltvand, bliver de ubrugelige. Derfor laves der nye klimasikre vandhuller på højjorden på Knudshoved Odde.

Efter længere tilløb valgte vilde heste friheden

NATUR: 11 Exmoor-hestene er sat ud på Knudshoved Odde, hvor de skal udfylde en vigtig rolle.

Af J.C. Borre Larsen

KNUDSHOVED ODDE: Som i en anden cirkusmanege løb hestene rundt i en cirkel i folden.

Tre »cowboyer« prøvede ellers ihærdigt at presse dem ud gennem den åbne låge i det ene hjørne, men

frihedstrangen virkede ikke overvældende. De var også lidt bange, de 11 vilde heste af den engelske race Exmoor, som slet ikke er vant til mennesker.

På den anden side af folden stod en større forsamling af politikere, kommunale embedsmænd, naturentusia-

ster, journalister, pressefotografer og en godsejerfamilie på et stengærde og gloede intenst på deres gøren og laden. Det var først efter en rum tid, at to af de firbenede tog mod til sig og løb ud i et stort vådområde, hvorefter resten af den mankede flok også dristede sig ud i deres nye hjem.

Plejer naturen

Det er fremover under åben himmel på Knudshoved

Odde. Her er udsætningen af hestene et led i det store naturgenopretningsprojekt LIFE Clima-Bombina. Siden 2019 er Vordingborg Kommune sammen med EU, Miljøstyrelsen og Rosenfeldt Gods, der ejer jorden, gået i gang med at omdanne landbrugsjord til blomstrende overdrev med vandhuller til sjældne padder og ynglefugle.

En vigtig forudsætning for at udvikle og sikre biodiver-

siteten på Knudshoved Odde er, at projekt-områderne afgræsses.

Ifølge Carsten Horup, der er kommunens projektleder, er det vigtigt, at vandhullerne, hvor padder lægger æg, ikke gror til i siv og højt græs, og at blomster, der kræver lys, ikke gror til i tidsler og brændenælder. Indtil videre har Galloway-køer sørget for afgræsningen, men nu er der hjælp at hente fra en lille flok Ex-

moor-hestene.

- Det er race, som er god til at passe naturområder, siger Carsten Horup.

400 hektar

Exmoor-hestene kommer fra Næstved Øvelsesplads. På Knudshoved Odde får de 400 hektar at boltre sig på. Ligesom køerne er det meningen, at hestene skal afgræsse arealerne hele året rundt.

Heste tiltrækker endnu flere turister

Af J.C. Borre Larsen

KNUDSHOVED ODDE: Det store EU-projekt med at genskabe naturen, som den var engang på Knudshoved Odde varer til og med næste år. Efter at have fjernet drænen, sået naturfrø og gravet vandhuller skal der også laves ny parkeringsplads til turister. Den lille parkeringsplads, der ligger efter skoven, skal omdannes til en stor en af slagsen med plads til 150 biler på stykket lige før kvægristen. Pladsen skal fungere som et velkomstmråde med et informati-

onshus. Noget tyder da også på, at der bliver brug for de mange nye parkeringspladser. Knudshoved Odde er et populært udflugtsmål for vandrere og andre naturelskere.

- På en sommerdag og i brombærsæsonen kan der godt komme 250 biler, siger godsejer Nicolai Tillisch fra Rosenfeldt Gods.

Coronapandemien har også bevirket, at folk er søgt mod den friske luft på Knudshoved Odde, der er omgivet af vand på begge sider. I 2017 var der ifølge Nicolai Tillisch 3500 biler. Sidste år talte man 6500 bi-

ler. Nicolai Tillisch tror, at de vilde heste vil fungere som et trækplaster, der gør Knudshoved Odde endnu mere attraktivt at besøge.

- De er sjove. De har en anden familiedynamik end køer. Og så kan det bare noget, når man ser heste komme løbende, siger Nicolai Tillisch.

Han frygter ikke, at Knudshoved Odde bliver ødelagt af masseturisme.

- Så længe folk holder sig på stierne, skal det nok gå. Det er når man afviger fra stierne, at naturen kommer under pres, siger Nicolai Tillisch.

Hundeejer og godsejer Nicolai Tillisch fra Rosenfeldt Gods tror på, at Knudshoved Odde bliver et endnu større tilløbsstykke i fremtiden.

Foto: Jørgen Chr. Jørgensen